

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/212/2018/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

241/2018. (XI. 6.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) I. rendű panaszos (a továbbiakban: panaszos) és kk. II. rendű panaszos¹ (a továbbiakban: panaszos gyermeke) által 2018. június 12-én előterjesztett **panaszát** a 2018. november 6-án – Fráterné dr. Ferenczy Nóra testületi tag távollétében – megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

Az intézkedést fogantató szerv – E. vásari Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedésre nem került sor, mivel alapjog korlátozása jogszerűen történt.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

A panaszos vele szemben 2018. június 12-én K. rendőr által fogantatózott rendőri intézkedés miatt élt panasszal, az intézkedés napján, postai úton előterjesztett beadványában. Elmondása szerint az intézkedés feljelentéssel zárult, mivel K. rendőrrel volt már „incidense”. A panaszos az intézkedés előzményeként arról számolt be, hogy a húga és a kiskorú gyermeke az óvodába tartott, amikor autóval megállt mellettük, hogy üljenek be a gépkocsiba, de végül nem ültek be, mert ott nem volt gyerekülés. Eközben egy rendőrautó jelent meg az úton, amely a panaszos után fordult és megállították a panaszost. A rendőrök azt állították, hogy a panaszos húga és gyermeke az autóban ültek, azonban az intézkedés kezdetekor már nem tartózkodtak a gépjárműben. A rendőrök a panaszos hűgát és gyermekét az utcán állították meg és felírták az adataikat.

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendőrséghez. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbiak állapíthatók meg.

1) Az intézkedés napján a panaszos ellen, az *E. városi Rendőrkapitányság* (a továbbiakban: *Rendőrkapitányság*) állományába tartozó *T. r. törzsőrmester* szabálysértési feljelentést tett a közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet (a továbbiakban: a KRESZ) 48. § (7) bekezdésébe ütköző és a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról, és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (a továbbiakban: *Szabálysértési törvény*) 224. § bekezdése szerint minősülő – gyermekbiztonsági rendszer használatának elmulasztása) – szabálysértés elkövetése miatt, az alábbi tényállás alapján.

T. r. törzsőrmester a fenti napon 8 óra körüli időben, a szolgálata teljesítése során egy vele szemben közlekedő járműre lett figyelmes, melyben a két első ülés között állva egy gyermek utazott, aki a rendőrök jelenlétét észelve lebukott a hátsó ülés sor elé, így amikor a két autó egymás mellett elhaladt, a gyermeket egyáltalán nem lehetett látni. Ezt követően *T. r. törzsőrmester* megfordult a szolgálati gépkocsival, és a jármű után indult, amelynek során azt látta, hogy a panaszos megáll az autóval, és abból egy nő, valamint egy gyermek kiszáll, majd a panaszos elindul.

T. r. törzsőrmester intézkedés alá vonta a panaszost, akit számon kért, hogy ha gyermeket szállít, miért nem használ gyermekbiztonsági rendszert, amire azt válaszolta, hogy egyedül utazik, nincs vele senki. A rendőr közölte, hogy tisztán látta, hogy hárman utaztak a gépkocsiban, és miközben a szolgálati gépkocsival megfordult, a panaszos addig félreállt, és az autójából egy nő és gyermek kiszállt. A panaszos a cselekmény elkövetését továbbra is tagadta, azt mondta, hogy nem ismer el semmit, a rendőr nyugodtan jelentse fel, majd a húga is az ő előadását fogja erősíteni a szabálysértési meghallgatás során.

A rendőr intézkedés alá vonta a panaszos húgát és a gyermeket is. A panaszos húga azonban arra kérdésre, hogy miért szálltak ki az autóból, nem adott semmilyen választ.

T. r. a fenti személyek, és jármű adatait leellenőrizte, amelynek alapján megállapította, hogy a gépkocsit vezető panaszos rendelkezik érvényes vezetői engedéllyel, járművezetéstől eltiltás hatálya alatt nem áll, és a körözési rendszerben sem szerepel. Majd a panaszossal közölte, hogy szabálysértést követett el, amelyet a panaszos nem ismert el. Ezért a rendőr felvilágosította, hogy szabálysértési feljelentést tesz ellene, amelyet a panaszos tudomásul vett. Anyagi és szociális helyzetére vonatkozólag a panaszos nem kívánt nyilatkozni.

Ezután a panaszos megkérdezte, hogy ha mégis elismerné, akkor mennyi lenne a bírság összege, illetve büntetőpontot is kiszabnának-e. A rendőr tájékoztatta, hogy ezen szabálysértés miatt 15 000 forintos helyszíni bírság, valamint 3 büntető pont szabható ki, de mivel nem ismerte el a szabálysértés elkövetését, így feljelentéssel él vele szemben.

T. r. törzsőrmester LION SD 500 típusú alkoholtesztet alkalmazott a panaszossal szemben, amely passzív üzemmódban negatív értéket produkált.

A szabálysértési feljelentés szerint az intézkedésnél *K. r. zászlós* is jelen volt.

2) A Rendőrkapitányság, mint szabálysértési hatóság a panaszost közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértése szabálysértés elkövetése miatt 30 000 forint pénzbírsággal sújtotta, mivel megállapítást nyert, hogy a panaszos 2018. június 12. napján 8 óra körüli időben gépkocsival úgy vett részt a közúti forgalomban, hogy 6 éves kiskorú gyermekét nem a jogszabályban meghatározott gyermekbiztonsági rendszerben szállította. A panaszos a szabálysértés elkövetését nem ismerte el. A szabálysértés elkövetését a rendőrök észlelése, valamint az általuk készített feljelentés bizonyítja. A határozat indokolása szerint a panaszos cselekményével megvalósította a KRESZ 48. § (7) bekezdésébe ütköző, és a Szabálysértési törvény 224. § (1) bekezdése szerint minősülő közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértése szabálysértést, melyet a jogszabályok 30 000 forint pénzbírsággal rendelnek büntetni.

3) A panaszos a pénzbírságot kiszabó határozat meghozatalát követően törvényes határidőn belül meghallgatási kérelemmel fordult a szabálysértési hatósághoz, ezért a kérelem alapján a meghallgatás nélkül hozott határozatot a rendőrség visszavonta.

A panaszos meghallgatás során a szabálysértés elkövetését nem ismerte el, elmondta, hogy ő az autóban egyedül utazott, nem volt utasa, a testvérével és a fiával csak útközben találkozott, de ők nem szálltak be hozzá az autóba. A panaszos továbbá kérte, hogy a hatóság a hűgát tanúként hallgassa meg az ügyben, mivel az intézkedésnél ő is jelen volt. A panaszos húga a panaszos által elmondottakat támasztotta alá. Ezt követően sor került az intézkedő rendőrök meghallgatására az ügyben, akinek tanúmeghallgatásán a panaszos nem kívánt jelen lenni. A rendőrök tanúvallomása pedig a feljelentésben foglaltakat támasztja alá. A beszerzett bizonyítékok alapján így megállapíthatóvá vált, hogy a panaszos elkövette a szabálysértést, mivel a szabálysértés elkövetését a rendőrök észlelése, az általuk készített feljelentés, illetve a tanúvallomásuk bizonyítja.

A rendőrség a lefolytatott eljárást követően a panaszost a megállapított tényállás alapján továbbra is 30 000 forint pénzbírsággal sújtotta.

A határozat 2018. augusztus 27-én vált jogerőssé és végrehajthatóvá.

4) A panaszost szabálysértési ügyben 2018. július 2-án eljárás alá vont személyként hallgatták meg, amelynek során a szabálysértés elkövetését nem ismerte el, mivel állítása szerint a feljelentésben rögzített tényállás nem felel meg a valóságnak. A meghallgatás során az alábbiakat adta elő.

Az intézkedés napján 8 óra 5 perckor indult el otthonról az apja tulajdonát képező és a tőle kölcsönvett autóval tüdőszűrésre. A panaszos egyedül indult el otthonról. Húga és kisfia még előtte indult el otthonról az óvodába. A panaszos A. úton haladt lefelé a kocsival, amikor megállt a húga és a fia mellett, hogy be szállnak-e. Ők azonban nem ültek be, mivel nem volt a kocsiban gyerekülés és látták, hogy jön a rendőrautó is. Ezután a panaszos körülbelül 200 méter megtétele után állították le a rendőrök. Miközben a panaszost igazoltatták, a panaszos húga és a gyermeke odajöttek, majd őket is kérdőre vonták a rendőrök. Ezután a rendőrök helyszíni bírságot akartak kiszabni, de mivel azt a panaszos nem fogadta el, tekintettel arra, hogy egyedül utazott az autóban, ezért feljelentették.

5) A panaszos húga szintén 2018. július 2-án hallgatták meg tanúként, amelynek során az alábbiakról számolt be.

A panaszos az intézkedés napján reggel 8 óra után indult el kocsival, édesapjuk autójával tüdőszűrésre. A panaszos húga ezután indult el a panaszos fiával az óvodába, gyalog. A panaszos húga a gyermekkel az A. úton haladtak, amikor a panaszos megállt mellettük autóval, hogy felvegye őket. Mivel a kocsiban nem volt gyermekülés és látták, hogy jön a rendőrautó is, ezért nem szálltak be. Ezután a panaszos tovább hajtott, de mintegy 200 méter megtétele után a rendőrök intézkedés alá vonták. A panaszoshoz ezt látva odament a húga, végül őt is kérdőre vonták és igazoltatták. Ezután a panaszosnak helyszíni bírságot akartak kiszabni, de mivel ő azt nem fogadta el, feljelentették. A panaszos húga kihangsúlyozta, hogy a panaszos egyedül ült az autóba, ők tényleg nem voltak a gépkocsiban.

6) A panaszos első fokú szabálysértési hatóság határozatával szemben törvényes határidőben kifogással élt, melyben előadta, hogy szeretne az ügyben „újra fellebbezni”. Az első fokú szabálysértési hatóság határozatát – a kifogásra tekintettel - nem módosította, illetőleg nem vonta vissza, hanem az ügy iratait a Szabálysértési törvény 106. § (2) bekezdése alapján a kifogás elbírálása céljából továbbította a Járásbírósághoz. A Járásbíróság 2018. augusztus 27-én kelt végzésével a közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértése szabálysértés elkövetése miatt a panaszost a Rendőrkapitányság, mint elsőfokú szabálysértési hatóság 2018. július 11. napján kelt szabálysértési határozatát hatályban tartotta.

A bíróság megállapította, hogy az elsőfokú szabálysértési hatóság az eljárási szabályok megtartása mellett, az ügy megítélése szempontjából lényeges körülményeket tisztázta, a tényállást az ügyben keletkezett iratok tartalma alapján, azokkal összhangban állapította meg. Ugyanakkor a bíróság a tényállást a személyi rész tekintetében kiegészítette.

A Járásbíróság megállapítása szerint a Rendőrkapitányság a rendelkezésre álló adatokból helyesen vont le következtetést a panaszos szabálysértési felelősségére nézve, cselekményének jogi minősítése is megfelel az anyagi jogi rendelkezéseknek. Az első fokú szabálysértési hatóság helyesen jelölte meg az általa alkalmazott anyagi jogszabályokat is.

A Járásbíróság úgy ítélte meg, hogy a panaszos által előterjesztett kifogás nem alapos, mivel a panaszos előzetes tájékoztatás ellenére új bizonyítékra nem hivatkozott. A bíróság nem talált olyan új bizonyítékot vagy ténytet, mely az elsőfokú határozat megváltoztatását eredményezhette volna.

A fentiekre tekintettel a bíróság megállapította, hogy nem indokolt a törvényes intézkedést alkalmazó első fokú szabálysértési határozatának megváltoztatása, ezért a Szabálysértési törvény 116. § (1) bekezdésének a) pontja alapján ezt hatályban tartotta.

7) K. r. zászlós 2018. szeptember 23-án kelt jelentésében az alábbiak szerint részletezte a panaszolt intézkedést.

2018. június 12-én K. r. zászlós gépkocsizó járőrszolgálatot látott el a *Sz. városi Rendőrőrs (a továbbiakban: Rendőrőrs)* illetékességi területén KMB útirányterv szerint 6 és 18 óra között. Ennek során a szolgálati járművet T. r. törzsőrmester vezette. 8 óra körüli időben A. úton közlekedtek a J. út irányából, amikor az A. út közepénél járva, velük szemben egy világos zöldes színű jármű közlekedett, melyben a sofőrön kívül két személyt látott K. r. zászlós. Mivel az adott útszakasz ekkor még olyan burkolati hiányosságokkal rendelkezett, hogy csak minimális sebességgel lehetett közlekedni, volt idő a szemben közlekedő járművet megfigyelni és észlelni, hogy abban három személy körvonalazódik ki. K. r. zászlós szerint egy férfi vezette az autót és

rajta kívül egy hölgy utasa is volt. Valamint feltűnt neki, hogy egy gyermek állt a járműben. Amikor szembe találkoztak a járművel, a gyermek hirtelen lebukott és az autók egymás melletti elhaladása során már látszott.

A rendőrök úgy ítélték meg, hogy hárman ültek a kocsiban, abból az egyik gyerek volt és állva utazott, ezért utána fordultak, hogy intézkedést kezdeményezzenek. Pár száz méterrel lejjebb, mielőtt utolérték volna a járművet, az földre húzódva állt és K. r. zászlós látta a jobb hátsó ajtón, hogy a már a jármű mellett tartózkodó hölgy a hátsó ülésről kézen fogva segíti kiszállni a gyermeket. Ezt követően a hölgy és a gyermek gyalogosan haladtak tovább, a panaszos pedig elindult az autóval.

További tíz métert megtéve a rendőröknek sikerült intézkedés alá vonni a járművet és az azt vezető személyt a tapasztaltakkal kapcsolatban elszámoltatták. Ekkor megállapítást nyert a járművet vezető panaszos személye, aki már indulatosan, kötekedő magatartást tanúsítva állt a rendőri intézkedéshez. Az intézkedést T. r. törzsőrmester kezdte meg és hajtotta végre. K. r. zászlós a panaszossal szemben alkoholszondát alkalmazott és biztosította az intézkedést.

Az intézkedés során megállapítást nyert, hogy a járműben sem gyermekülés, sem pedig ülésmagasító nem volt elhelyezve.

A panaszos a gépjárműből nem szállt ki.

Mindeközben a másik korábban kiszállt két utas, a panaszos gyermeke és húga beérték az intézkedés helyszínét. Őket T. r. törzsőrmester szintén intézkedés alá vonta, azonban ők nem válaszoltak a járműben történő utazásukkal kapcsolatos kérdésekre. Velük szemben személyazonosságuk megállapítása miatt kezdeményeztek intézkedést, és azért, hogy az intézkedés alapjául szolgáló gyermekbiztonsági rendszer használatának elmulasztás szabálysértés elkövetése bizonyítható legyen. A gyermek személyazonosságának megállapítása életkora és testmagasságának tisztázása miatt vált szükségessé, a panaszos hűgát pedig a szabálysértési eljárás során, a későbbi tanúként való meghallgatása miatt igazoltatták.

Mivel a gyermek testmagasságából és életkorából egyértelműen megállapítható volt, hogy a járműben történő utazása során az azt vezető személynek gyermekbiztonsági rendszert biztosítani kellett volna, amit elmulasztott, T. r. törzsőrmester ismét elszámoltatta a panaszost.

A panaszos továbbfolytatta a kötekedő magatartását és nem ismert el semmit. Kijelentette, hogy ő egyedül utazott és testvére is ezt fogja állítani, nyugodtan feljelenthetik. Kijelentette azt is, hogy más tanúkat is fog hozni.

A rendőrök nem értették a panaszos hozzáállását, hiszen még semmilyen szankció kiszabásáról nem volt szó, csak a tényállás tisztázása zajlott. Azonban mivel nem ismerte el az általa egyértelműen elkövetett szabálysértést, esélyt sem adott a rendőröknek a figyelemfelhívásra, vagy egy kisebb súlyú helyszíni bírság kiszabására.

K. r. zászlós emlékei szerint az adott útszakaszon sem jármű, sem pedig gyalogos forgalom nem volt. Így az intézkedésnek nem volt tanúja.

K. r. zászlós megjegyezte, hogy a járműben utazó hölgy és gyermek velük szemben gyalogosan nem közlekedett, járműből történő kiszállásukat követően viszont valóban elhaladtak a rendőrök mellett, hiszen a panaszos által vezetett autó továbbközlekedett, melyet csak elindulását követően tudtak megállítani.

K. r. zászlós elmondása szerint a panaszost az általa elkövetett korábbi szabálysértések miatt ismeri, azonban a járművezető személyazonosságára, csak a megállítása és intézkedés kezdeményezése pillanatában derült ki.

Az intézkedés befejezését követően a szolgálati jármű felé haladva a panaszos az ablakon kihajolva visszakérdezett, hogy mekkora helyszíni bírság került volna kiszabásra, ha elismeri a szabálysértést, mellyel kapcsolatosan *T. r. törzsőrmester* felvilágosította őt.

Az intézkedést követően, mivel a panaszos az általa elkövetett szabálysértés elkövetését nem ismerte el, vele szemben *T. r. törzsőrmester* feljelentést tett.

8) *T. r. törzsőrmester* 2018. szeptember 24-én kelt jelentésében a fentiekhez képest azonos módon számolt be az intézkedésről, azzal az eltéréssel, hogy amikor az A. úton közlekedtek, velük szemben közlekedő * típusú járműre lettek figyelmes, melyet az általa korábbi intézkedésekből ismert panaszos vezetett. Mellette a jobb első ülésen egy hölgy utazott, a két első ülés között, az ülésekbe kapaszkodva pedig egy gyermek állt.

9) A Rendőrkapitányság vezetője az alábbiakról tájékoztatta a Testületet.

Az intézkedő rendőrök szolgálati fellépése lényegre törő, határozott, tájékoztató, de nem kioktató jellegű volt. Az intézkedés során a feljelentett panaszossal sem vitába, sem alkuba nem bocsátkoztak a szolgálatot ellátó rendőrök, tekintettel arra, hogy a szabálysértés tényét a panaszos nem ismerte el, ezért feljelentéssel éltek a panaszossal szemben.

Figyelembe véve, hogy a szabálysértés elkövetésekor a panaszos testvére, valamint a panaszos gyermeke is jelen volt, ezért szükségszerűen a szabálysértési eljárás lefolytatásához a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban: Rtv.) 29. § (1)-(3) bekezdés alapján adataik rögzítése elkerülhetetlen volt. A panaszos testvére adataira, mint tanú, a gyermekének adataira pedig életkorának bizonyítására (gyermekbiztonsági rendszer alkalmazása szempontjából) volt szükség.

Az intézkedő rendőrök ismerték a panaszost, akik huzamosabb ideje teljesítenek szolgálatot szolgálati helyükön, így ismerik a Rendőrös illetékességi területén lakó személyek többségét, a lakossággal történő kapcsolattartás a szolgálat ellátásának alapja. Különösen azon személyeket ismerik, akik jogsértés miatt már többször kerültek a hatóság látókörébe, azonban a panaszolt intézkedés során nem ez volt az intézkedést kiváltó körülmény, hanem a személyes észlelés. A hivatkozott állítás, mely szerint a panaszos megítélése szerint *K. r. zászlós* előzetes ismertségük okán intézkedett vele szemben, rendőri szempontból nem értelmezhető. Ilyen alapon a rendőr általa ismert személlyel szemben nem intézkedhetne, ami nem elképzelhető, különösen, ha több éven keresztül azonos szolgálati helyen teljesít szolgálatot. Megjegyzendő, hogy az intézkedést *T. r. törzsőrmester* foganatosította *K. r. zászlós* jelenlétében, míg a panaszos az utóbb említett rendőr intézkedését sérelmezi, így felmerülhet, hogy a panaszos elfogult *K. r. zászlóssal* szemben, és nem fordítva.

III.

1) A Testület elsőként azt vizsgálta, hogy a panaszt az arra jogosult terjesztette-e elő, mivel a panaszos kifogásolta, hogy a rendőrök hűgát is intézkedés alá vonták, valamint személyes adatait rögzítették.

A Testület hivatkozik az Rtv. 92. § (1) bekezdésére, továbbá felhívja a figyelmet ezen szakasz (2) bekezdésére is, amelynek értelmében „akinek az intézkedés jogát vagy jogos érdekét érintette, panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez”.

A Testület hivatkozik az Rtv. 92. § (1)-(2) bekezdésére: „Akinek a IV-V. Fejezetben - a 46/A-46/C. § kivételével -, valamint a VI. Fejezetben meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette, választása szerint panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez vagy kérheti, hogy - amennyiben a panasz elintézése nem tartozik más eljárás hatálya alá - panaszát a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően, az érintett rendőri szerv kilététől függően az országos rendőrfőkapitány, a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója vagy a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója bírálja el. Akinek az intézkedés jogát vagy jogos érdekét érintette, panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez.”

Az Rtv. 92. § (1) bekezdése szerint a Testülethez az fordulhat, akinek az intézkedés alapvető jogát sértette. A panaszos hűgát érintő rendőri fellépés a panaszos alapvető jogát nem érintette, ezért **a Testület megállapította, hogy panaszos hűgával kapcsolatban megfogalmazott sérelmek tekintetében a panaszt nem az arra jogosult terjesztette elő.**

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos az Rtv. és a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) rendelkezéseire – a panaszos kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításokra jutott.

A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye VI. cikkében foglalt személyes adatok védelméhez, valamint a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát, az alábbiak szerint.

2) A Testület érdemben elsőként azt értékelte, hogy a rendőrök jogszerűen foganatosítottak közlekedésrendészeti intézkedést a panaszossal szemben.

A panaszos arról számolt be, hogy a hűga és a kiskorú gyermeke az óvodába tartott, amikor autóval megállt mellettük, hogy üljenek be a gépkocsiba, de végül nem ültek be, mert ott nem volt gyerekülés. Eközben egy rendőrautó jelent meg az úton, amely a panaszos után fordult és megállították a panaszost. A rendőrök azt állították, hogy a panaszos hűga és gyermeke az autóban ültek, azonban az intézkedés kezdetekor már nem tartózkodtak a gépjárműben.

A panaszos és hűga szabálysértési eljárásban történő meghallgatásuk során a fentieket erősítették meg.

Az intézkedés napján a panaszos ellen *T. r.* törzsőrmester szabálysértési feljelentést tett a panaszos ellen a KRESZ 48. § (7) bekezdésébe ütköző és a Szabálysértési Törvény 224. § bekezdése szerint minősülő – gyermekbiztonsági rendszer használatának elmulasztása – szabálysértés elkövetése miatt, az alábbi tényállás alapján.

T. r. törzsőrmester a fenti napon 8 óra körüli időben, a szolgálata teljesítése során egy vele szemben közlekedő járműre lett figyelmes, melyben a két első ülés között állva egy gyermek utazott, aki a rendőrök jelenlétét észlelve lebukott a hátsó üléssor elé, így amikor a két autó egymás mellett elhaladt, a gyermeket egyáltalán nem lehetett látni. Ezt követően *T. r.* törzsőrmester megfordult a szolgálati gépkocsival, és a jármű után indult, amelynek során azt látta, hogy a panaszos megáll az autóval, és abból egy nő, valamint egy gyermek kiszáll, majd a panaszos elindul. *T. r.* törzsőrmester intézkedés alá vonta a panaszost, akit számon kért, hogy ha gyermeket szállít, miért nem használ gyermekbiztonsági rendszert, amire azt válaszolta, hogy egyedül utazik, nincs vele senki. A rendőr közölte, hogy tisztán látta, hogy hárman utaztak a gépkocsiban, és miközben a szolgálati gépkocsival megfordult, a panaszos addig félreállt, és az autójából egy nő és gyermek kiszállt. A panaszos a cselekmény elkövetését továbbra is tagadta, azt mondta, hogy nem ismer el semmit, a rendőr nyugodtan jelentse fel, majd a húga is az ő előadását fogja erősíteni a szabálysértési meghallgatás során.

A Járásbíróság 2018. augusztus 27-én kelt végzésével a közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértése szabálysértés elkövetése miatt a panaszost a Rendőrkapitányság, mint elsőfokú szabálysértési hatóság 2018. július 11. napján kelt szabálysértési határozatát hatályban tartotta, mivel megállapítása szerint a Rendőrkapitányság a rendelkezésre álló adatokból helyesen vont le következtetést a panaszos szabálysértési felelősségére nézve, cselekményének jogi minősítése is megfelel az anyagi jogi rendelkezéseknek.

a) Az Rtv. 1. §-ának (2) bekezdés 2. és 4. pontja szerint a rendőrség az Alaptörvényben, az Rtv.-ben és törvény felhatalmazása alapján más jogszabályban meghatározott bűnmegelőzési, bűnüldözési, államigazgatási és rendészeti feladatkörében szabálysértési hatósági jogkör gyakorol, közreműködik a szabálysértések megelőzésében és felderítésében, illetve közlekedési hatósági és rendészeti feladatokat lát el.

A Testület utal továbbá a rendőrt terhelő intézkedési kötelezettségre, amelyet az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése szabályoz. Eszerint: a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. A fenti rendelkezést a Szolgálati Szabályzat 9. §-a azzal egészíti ki, hogy a rendőr szabálysértés észlelése esetén feljelentést tesz, vagy – jogszabály által meghatározott esetekben – helyszíni bírságot szab ki. A szabálysértést észlelő rendőr figyelmeztetést azon szabálysértés esetén alkalmazhat, amely miatt helyszíni bírságot szabhat ki. A rendőrt közigazgatási bírsággal sújtandó szabályszegés észlelése vagy tudomására hozása esetén abban az esetben terheli a közigazgatási hatósági eljárás lefolytatása érdekében szükséges intézkedési kötelezettség, ha a) ilyen jellegű szolgálati feladat ellátására kapott utasítást, vagy b) intézkedése során ilyen jogsértést észlel, és – amennyiben ez az eljárás lefolytatásának jogszabályi feltétele – rendelkezik a tevékenység ellátáshoz, illetve a szabályszegés dokumentálásához szükséges technikai eszközzel.

Az Rtv. 44. §-ának (2) bekezdés b) pontja szerint a rendőr közlekedésrendészeti feladatának ellátása során a közlekedési rendszabályok megtartását, a járműhasználat szabályszerűségét, az okmányokra és a felszerelésekre vonatkozó előírások megtartását, a jármű birtoklásának jogszerűségét, az üzemben tartó, illetőleg a használó személyazonosító adatait, a jármű

közlekedésbiztonsági állapotát és adatait a forgalomban és a telephelyen – a jogszabályban meghatározottak alapján – ellenőrizheti.

A KRESZ 48. § (7) bekezdése az alábbiakról rendelkezik: „A gépkocsiban vagy a mopedautóban - a (8) bekezdésben foglalt kivétellel - 150 cm-nél alacsonyabb gyermek csak a testméretéhez és testsúlyához igazodó kialakítású gyermekbiztonsági rendszerben rögzítve szállítható. A gyermekbiztonsági rendszert a jármű e célra gyárilag kialakított rögzítési pontjaihoz, vagy az üléshez tartozó biztonsági övhöz kell a gyártója által megadott szerelési információknak megfelelően rögzíteni. A jármű szokásos haladási irányával ellentétes irányban a jármű első üléséhez a gyermekbiztonsági rendszer csak akkor szerelhető be, ha az üléshez légszákot nem szereltek fel vagy a légszák működésbe lépését előzetesen megakadályozták. A 3 évnél fiatalabb gyermek csak gyermekbiztonsági rendszerben rögzítve szállítható. A gyermeket a gyermekbiztonsági rendszerhez tartozó hevederekkel (pántokkal) is rögzíteni kell”.

A Szabálysértési törvény 224. § (1) bekezdése szerint közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértése szabálysértését követi el az, aki a KRESZ meghatározott közúti közlekedés szabályait megszegi, ha a 217-222. §-a szerinti szabálysértés nem valósul meg, szabálysértést követ el.

A Testület a vonatkozó jogszabályhelyek ismertetését követően utal töretlen gyakorlatára, amely szerint valamely cselekmény tényállásszerűségét kizárólag a rendőri intézkedés jogalapja szempontjából vizsgálja. Az Rtv.-ben rögzített hatásköri szabályok szerint ugyanis a Testület nem veheti át a szabálysértési hatóság szerepét, azonban ha nem végezné el a rendőri intézkedés alapjául szolgáló cselekmény értékelését – akkor, amikor a rendőrség az intézkedés jogalapjaként szabálysértés elkövetésének észlelésére hivatkozik – az alapjog-korlátozás vizsgálata üresedne ki. A fentiek alapján a Testület azt vizsgálta, felmerülhetett-e bármely jogellenes cselekmény elkövetésének olyan fokú gyanúja, amely a rendőrség oldalán intézkedési kötelezettséget keletkeztethetett.

A Testület a felek előadásában ellentmondást tapasztalt arra vonatkozóan, hogy a panaszos gyermekét gyermekbiztonsági rendszer használata nélkül szállította-e. A Testület ugyanakkor mivel egyrészt meggyőzőbbnek tartotta a rendőrség előadását, másrészt – a rendelkezésre álló adatok alapján – a bíróság végzésével jóváhagyta a rendőrség által megállapított tényállást, úgy ítélte meg, hogy fennállt a szabálysértés elkövetésének gyanúja, amely a panaszos intézkedését az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése alapján, a közrend és közbiztonság érdekében megalapozta. **Így a rendőri intézkedés kezdeményezésével nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.**

b) A panaszos kifejezetten nem sérelmezte az igazoltatását, azonban a Testület azzal összefüggésben az alábbi megállapítást teszi.

Az igazoltatás Rtv. 29. §-ának (1) bekezdésben rögzített szabályai szerint a rendőr a feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani.

A Testület fentebb úgy foglalt állást, hogy felmerült a panaszossal szemben közlekedési szabálysértés elkövetésének gyanúja. **A Testület megállapítása szerint szabálysértés gyanúja bizonyosan olyan körülmény, amely a közrend, közbiztonság védelme érdekében foganatosított igazoltatást megalapozza, ezért nem sérült a panaszos személyes adatok védelméhez való joga.**

A Testület megjegyzi, hogy a fenti hivatkozott jogszabályi rendelkezésekből összeolvasásából kitűnik, hogy az Rtv. 44. §-a alapján a rendőr jogosult valamennyi, a közlekedésben résztvevő járművet közúti ellenőrzés alá vonni és ezen közlekedésrendészeti intézkedés során ellenőrizheti mind a közlekedési rendszabályok megtartását, mind pedig a jármű közlekedésbiztonsági állapotát. Ez az intézkedési jog a rendőrséget minden esetben – tehát akkor is, ha egyébként jogsértésre (pl. szabálysértés) utaló körülményt nem tapasztal – megilleti. (Míg az Rtv. 29. §-a alapján a rendőri intézkedéshez az szükséges, hogy a rendőr valamilyen jogellenes cselekmény gyanúját észlelje.)

A Testület ugyanakkor (ismételten) leszögezi, hogy nincs hatásköre abban a kérdésben állást foglalni, hogy a panaszos magatartásával megvalósította-e a KRESZ szabályainak megsértését, mivel ez a szabálysértési hatóság, valamint a bíróság hatáskörébe tartozik, akik a fentieknek megfelelően döntöttek erről.

3) A Testület azt is vizsgálta, hogy érvényesült-e a részrehajlásmentes ügyintézés követelménye, tekintettel arra, hogy a panaszos szerint az intézkedés azért zárult feljelentéssel, mivel K. rendőrrel volt már „incidense”.

A részrehajlás-mentes intézkedés követelményét az Rtv. 13. § (2) bekezdése rögzíti, amely szerint „a rendőr köteles a törvény rendelkezésének megfelelően, részrehajlás nélkül intézkedni”. A rendőri fellépés ezen követelmény értelmében az érintettel szemben nem lehet hátrányosabb (vagy előnyösebb) pusztán azért, mert személye a rendőr számára ellenszenves (vagy rokonszenves).

Az intézkedő rendőrök szeptemberi jelentésükben részletezték a panaszolt intézkedést.

K. r. rögzítette, hogy a panaszost az általa elkövetett korábbi szabálysértések miatt ismeri, azonban a járművezető személyazonosságát, csak a megállítása és intézkedés kezdeményezése pillanatában derült ki. A panaszos nem ismerte el az általa egyértelműen elkövetett szabálysértést, esélyt sem adott a rendőröknek a figyelemfelhívásra, vagy egy kisebb súlyú helyszíni bírság kiszabására, ezért az intézkedés feljelentéssel zárult. Azonban az intézkedés befejezését követően a szolgálati jármű felé haladva a panaszos az ablakon kihajolva visszakérdezett, hogy mekkora helyszíni bírság került volna kiszabásra, ha elismeri a szabálysértést, mellyel kapcsolatosan T. r. törzsőrmester felvilágosította őt.

T. r. törzsőrmester elmondása szerint az A. úton közlekedve lettek figyelmesek a velük szemben haladó * típusú járműre, melyet az általa korábbi intézkedésekből ismert panaszos vezetett.

A Rendőrkapitányság vezetője az alábbiakról tájékoztatta a Testületet.

Az intézkedő rendőrök szolgálati fellépése lényegre törő, határozott, tájékoztató, de nem kioktató jellegű volt. Az intézkedés során a feljelentett panaszossal sem vitába, sem alkuba nem bocsátkoztak a szolgálatot ellátó rendőrök, tekintettel arra, hogy a szabálysértés tényét a panaszos nem ismerte el, ezért feljelentéssel éltek a panaszossal szemben.

Az intézkedő rendőrök ismerték a panaszost, akik huzamosabb ideje teljesítenek szolgálatot szolgálati helyükön, így ismerik a Rendőrös illetékességi területén lakó személyek többségét, a

lakossággal történő kapcsolattartás a szolgálati ellátásának alapja. Különösen azon személyeket ismerik, akik jogsértés miatt már többször kerültek a hatóság látókörébe, azonban a panaszolt intézkedés során nem ez volt az intézkedést kiváltó körülmény, hanem a személyes észlelés. A hivatkozott állítás, mely szerint a panaszos megítélése szerint K. r. zászlós előzetes ismertségük okán intézkedett vele szemben, rendőri szempontból nem értelmezhető. Ilyen alapon a rendőr általa ismert személlyel szemben nem intézkedhetne, ami nem elképzelhető, különösen, ha több éven keresztül azonos szolgálati helyen teljesít szolgálatot. Megjegyzendő, hogy az intézkedést T. r. törzsőrmester fogatosította K. r. zászlós jelenlétében, míg a panaszos az utóbb említett rendőr intézkedését sérelmezi, így felmerülhet, hogy a panaszos elfogult K. r. zászlóssal szemben, és nem fordítva.

A Testület megítélése szerint, mivel a rendőri jelentések egyértelműen a szabálysértés észlelését jelölték meg az intézkedés jogalapjaként, ezért amennyiben már az intézkedés ezen szakaszában a panaszos személye megállapításra került, ahogy az T. r. törzsőrmester jelentéséből következtethető, sem értékelhető a rendőrök részrehajlásaként, tekintettel arra és egyúttal elfogadva a rendőrség álláspontját, hogy a panaszos lakóhelyén egy ideje szolgálatot teljesítő rendőrök ismerik a kis (megközelítőleg 1100 lakosú) település lakóinak többségét, különösen azokat, és így a panaszost is, akivel szemben már többször intézkedtek. **Mindezekre való tekintettel a Testület nem értékelte a rendőrök fellépését részrehajlónak és úgy foglalt állást, hogy a rendőri fellépés módja megfelelt az Rtv. 13. § (2) bekezdésben rögzített részrehajlás-mentesség és az Alaptörvény XV. cikkének (1) és (2) bekezdésében biztosított egyenlő bánásmód követelményének.**

4) A Testület vizsgálta a panaszos gyermekének igazoltatásának jogszerűségét.

Az Rtv. 29. § (1) bekezdés a) pontja alapján „rendőr a feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani”. Ezen szakasz (3) bekezdése szerint „ha a további intézkedéshez, eljáráshoz szükséges, vagy egyéb körülmények ezt indokolják, az igazoltatás során rögzíteni kell az igazoltatott személyazonosító adatait, az igazolvány sorozatát és számát, az igazoltatás helyét, idejét és okát, valamint - az (1) bekezdés b) pontjában meghatározott felkérés teljesítése esetén - az igazoltatott személy lakóhelyét, tartózkodási helyét”.

A rendőrség tájékoztatása szerint a szabálysértés elkövetésekor a panaszos testvére, valamint a panaszos gyermeke is jelen volt, ezért szükségszerűen a szabálysértési eljárás lefolytatásához az Rtv. 29. § (1)-(3) bekezdés alapján adataik rögzítése elkerülhetetlen volt. A panaszos gyermekének adataira pedig életkorának bizonyítására és testmagasságának tisztázása (gyermekbiztonsági rendszer alkalmazása szempontjából) miatt volt szüksége.

A Testület a rendőrség előadását elfogadva arra a megállapításra jutott, hogy az idézett Rtv. szakaszok alapján jogszerűen igazoltatták a panaszos gyermeket és rögzítették adatait.

IV.

A Testület a rendelkezésére álló bizonyítékok alapján jelen ügyben azt a megállapítást tette, hogy a rendőrök jogszerűen vonták intézkedés alá a gépkocsival közlekedő panaszost, ezért a közlekedésrendészeti intézkedés fogatosításával nem sérült a tisztességes eljárásról való joga.

Megállapítása szerint a rendőri fellépés módja megfelelt az Rtv. 13. § (2) bekezdésben rögzített részrehajlás-mentesség és az Alaptörvény XV. cikkének (1) és (2) bekezdésében biztosított egyenlő bánásmód követelményének, így ezzel kapcsolatban sem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga. A Testület úgy ítélte meg, hogy az idézett Rtv. 29. § (1) bekezdés a) pontja, valamint 29. § (3) bekezdése alapján jogszerűen igazoltatták a panaszos gyermeket és rögzítették adatait, nem sértve annak személyes adatok védelméhez való jogát.

A Testület erre figyelemmel – és az Rtv. 93. §-ának (2) bekezdése alapján – a rendelkező részben foglaltak szerint a panasz áttételéről döntött.

Budapest, 2018. november 6.

Dr. Lukács Tamás
Elnök, testületi tag

Dr. Kozma Ákos
Elnökhelyettes, előadó testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
testületi tag

Független Rendészeti Panasztestület